

Číslo: 6085/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **29. 03. 2022 do 01. 04. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Kolkáreň 34/41, Podbrezová	
Zriaďovateľ	Obec Podbrezová

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Zuzana Berešová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6085/2021-2022 zo dňa 21. 03. 2022
inšpekciu vykonala:

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	verejná/štátna/obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	VJS
Počet detí	34	z nich počet detí so ŠVVP	0
		z nich počet detí zo SZP/MRK	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Školský vzdelávací program (ďalej ŠKVP) „Farebný svet“ umožňoval realizovať výchovu a vzdelávanie v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ďalej ŠVP) i s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školského zákona. Dokument vlastnými vymedzenými cieľmi so zameraním na regionálnu výchovu smeroval k vytváraniu pozitívneho vzťahu detí k hudbe

a rozvíjaníu ich hudobnej gramotnosti (HG). Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) z oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu (HV) a podporu rozvíjania HG detí v ňom boli zakomponované na úrovni učných osnov. Vzdelávacia aktivita s hudobným zameraním bola plánovaná jedenkrát do týždňa, čo potvrdili aj všetky učiteľky v dotazníku, podľa ktorého sa činnostiam s hudobným zameraním počas jedného týždňa venovali 1 hodinu. Z rozhovoru s riaditeľkou a predloženej dokumentácie bolo zistené, že podrobnú a konkrétnu realizáciu vytýčených cieľov v oblasti podporovania HG mali vypracovanú v internej **dokumentácii**¹. Materská škola mala vypracovaný metodický materiál - projekt² zameraný na poznávanie ľudových tradícií a folklóru v regióne, ktorého súčasťou boli aj podporné aktivity³ týkajúce sa rozvíjania HG detí s presne určenými činnosťami, spôsobmi a obsahom ich dosahovania⁴ prostredníctvom školských a mimoškolských aktivít kultúrneho charakteru⁵. Podľa správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach MŠ v školskom roku 2020/2021 sa podporné aktivity realizovali v dôsledku opatrení súvisiacich so šírením ochorenia Covid-19 bez účasti verejnosti v internom prostredí školy. Zo zápisov v *triednej knihe* vyplynulo vyvážené striedanie hudobných oblastí počas všetkých foriem denných činností v podobe integrovaného plnenia zámerov HV, čo potvrdili aj odpovede učiteliek v dotazníku. Zápisnice z pedagogickej rady⁶ preukázali, že jej rokovania sa zaoberali najmä legislatívnymi, pedagogicko-organizačnými a didaktickými otázkami. Interné vzdelávanie i sebazvedľávanie pedagogických zamestnancov neboli zamerané na oblasť HV. Z predloženej dokumentácie⁷ vyplynulo, že vedúca PZ nezameriavala kontrolnú činnosť VVČ na plnenie úloh rozvíjania HG, čo potvrdila aj v neformálnom rozhovore.

Monitorovanie napredovania detí bolo realizované prostredníctvom pedagogického diagnostikovania na základe kritérií vymedzených v pozorovacích hárkoch, v ktorých učiteľky zaznamenávali sluchové vnímanie rytmu i hudobnú pamäť detí. *Pestré odborné portfólio* školy tvorili svojpomocne vypracované zásobníky rečňovaniiek, piesní, notových záznamov, metodických materiálov. Škola disponovala množstvom odborných publikácií zameraných na HV v MŠ.

Všetky učiteľky spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. Z rozhovoru i z dotazníka vyplynulo, že takmer všetky uplatňovali praktické zručnosti v hre na klavír a flautu, čo potvrdili aj zistenia z hospitácií školskej inšpekcie. Za ostatné dva roky neboli zapojené do vzdelávania v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na HV.

Materská škola sídlila v staršej účelovej budove upravenej pre potreby predprimárneho vzdelávania. Triedy boli esteticky a funkčne zariadené s didaktickými centrami, ktoré ponúkali podnety a možnosti na podporovanie rozvíjania HG. Hudobné detské nástroje boli ich súčasťou.

Na realizovanie aktivít s hudobným zameraním bola MŠ vybavená klavírmi, elektronickým klavírom, zobcovými flautami, audio-vizuálnou technikou (CD prehrávač, nosiče, interaktívna tabuľa), s hudobnými nahrávkami, Orffovým inštrumentárom, notovými zápismi detských piesní. Počas hospitácie deti použili rytmické nástroje na vytvorenie sprievodu k piesni, spev

¹ plán aktivít materskej školy, plány výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ);

² projekt: "Púpavienka";

³ Verejná prezentácia na spoločensko-kultúrnych podujatiach organizovaných obcou.

⁴ Na Michala, Na Martina, Na Luciu, Mikulášske odpoľudnie, Fašiangový karneval, Kniha moja kamarátka, oslavy Dňa matiek, Svetový deň hudby, rozlúčková slávnosť vystúpenia detí na kultúrnych podujatiach mesta, interné spevácke súťaže;

⁵ Nožičky dupkajú, ručičky tleskajú, Brezniansky slávik;

⁶ 31. 08. 2021, 25. 11. 2021, 10. 02. 2022;

⁷ plán vnútroškolskej kontroly; hospitačné záznamy;

detí bol sprevádzaný hrou učiteliek na klavír a gitaru. Vhodne bola použitá reprodukováaná hudba aj pri hrách a sebaobslužných činnostiach. Učiteľky mali k dispozícii aktuálne metodické príručky a množstvo odbornej literatúry⁸.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav VVČ sa zisťoval hospitáciami v dvoch triedach 2-6-ročných detí v dopoludňajších formách denných činností. V 1. triede bolo prítomných 12 detí a v 2. triede 10 detí.

V dotazníku všetky učiteľky uviedli, že integrovali a využívali činnosti s hudobným zameraním počas edukačnej činnosti, čo potvrdili aj zistenia školskej inšpekcie. Ciele a obsah hospitovanej VVČ korešpondovali so vzdelávacími oblasťami Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb, Človek a príroda, Umenie a kultúra. Nadobudnuté poznatky a spôsobilosti si deti so záujmom upevňovali hrami a dramatickými činnosťami súvisiacimi s témou Jar je už tu. Obidve učiteľky vytvorili podmienky na integrovanie hudobných činností a do organizačných foriem denného poriadku (hra, cvičenie, vzdelávacia aktivita, pobyt vonku) doplnili ciele HV smerom k téme na lepšie fixovanie poznatkov a vytvorenie priaznivej učebnej atmosféry. Uplatnené stratégie v pozorovaných činnostiach na rytmické cvičenia, spájanie hudby s pohybom, spevom, dramatickým vyjadrením priaznivo ovplyvnili záujem a aktivitu detí i radostnú náladu v triedach. V ranných hrách počas zhotovovania jarných kvietkov deti počúvali detské piesne s jarnou tematikou, niektoré spontánne reagovali na známu melódiu pospevovaním si refrénu. Vhodne menili správanie a dohodnutú zmenu činnosti po zaznení zvukového signálu počas hier a činností podľa výberu a pri príprave na zdravotné cvičenie. V zdravotnom cvičení v obidvoch triedach primerane reagovali na hudbu, hru na klavír a signál učiteľky, pri chôdzi a behu rozlíšili pomalé a rýchle tempo, reagovali na intenzitu (slabo, silno), dynamiku zvuku (rýchlo, pomaly). Sluchom vedeli identifikovať, kedy nastala zmena, čomu prevažne dokázali prispôsobiť pohybové vyjadrenie „radosti“. Vo viacerých činnostiach (ranný kruh, príprava na pobyt vonku) deti prejavili spôsobilosti pri rytmizácii slov a slovných spojení, chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov v hovorenej reči s hrou na tele, pohybom v podobe chôdze či behu, využívali tleskanie, klopanie, plieskanie na tele a dupanie. Uplatnenie zážitkového učenia rytmickými činnosťami prezentovanými vokálnou rytmizáciou slov a slovných spojení, tleskaním a hrou na tele boli prínosom k objavovaniu súvislostí rytmu s rečou. V 2. triede učiteľka uplatnila interaktívne činnosti orientované na vytváranie inštrumentálneho sprievodu k piesni. Aktívna činnosť detí sa prejavila pri rytmizácii a melodizácii známych piesní⁹, riekaniek, ku ktorým pridávali rytmický sprievod vytvorený hrou na telo (tleskanie, plieskanie), pomocou hudobných hračiek i hudobných nástrojov¹⁰. Osvojenie rytmu preukázali viaceré deti jeho vyťukaním ozvučnými drievkami podľa notovej osnovy (štvrtové noty-malé motýle, polové noty – veľké motýle), vytvorením hudobného sprievodu v hre na hudobníkov s pozitívnym dopadom na rozvoj inštrumentálnych zručností. Využívali hudobno-dramatické prvky imitovaním pohybu, uplatnením jednoduchých tanečných prvkov v hudobno-pohybových hrách Let motýľov, Tanec dažďových kvapiek, primerane v nich vyjadrovali náladu a obsah piesne, čo podporovalo ich emocionálne prežívanie a vytvorenie príjemnej radostnej atmosféry. Pri spievaní ľudových a detských piesní boli veselé, odvážne, spontánne, vyjadrovali charakter piesní aj pohybom a tancom. Učiteľka hrou na klavíri udávala deťom

⁸ Hudobná výchova, Sviatky roka v piesňach, Cvičte s nami, metodická príručka škôlka hrou, Umelci v materskej škole; Muzikanti v materskej škole;

⁹ Prší, prší, len sa leje, Slniečko sa zobudilo, Na dvore býva sliepočka naša, Pieseň O jari; Vedie, vedie cesta nová; motivačné riekanky v zdravotnom cvičení;

¹⁰ Orffov inštrumentár;

správnú spevácku polohu, obidve spievali intonačne čisto v hlasovej polohe a hlasovom rozsahu detí, čím podporovali ich spevácke, rytmické, hudobno-pohybové a aj samotné aktívne prežívanie hudby v obidvoch triedach. Všetky deti správne manipulovali s hudobnými nástrojmi. Počas pobytu vonku počúvali zvuky prírody, určovali ich zdroj. Priebežné hodnotenie s poskytovaním spätnej väzby, vyjadrenie pochvaly, povzbudzovanie v činnosti a aj osobný vzor učiteľiek, posilňovali sebavedomie detí a motivovali ich k radostným výkonom. V realizovaných činnostiach s hudobným zameraním vyjadrovali svoje pocity, na otázky súvisiace s cieľom edukácie s hudobným zameraním adekvátne odpovedali, avšak svoje konanie a výsledok svojej i kamarátovej činnosti nehodnotili.

2 ZÁVERY

Spracovanie ŠkVP, stanovenie a realizácia podporných aktivít s využitím vhodných stratégií a metód, projektu k regionálnej výchove, vystúpenia na kultúrno-spoločenských podujatiach v čase priaznivej epidemiologickej situácie, umožňovali deťom plnenie zámerov HV. Pravidelná realizácia hudobnej edukácie, potvrdená učiteľkami v dotazníku a aj v predloženej dokumentácii, podporovala rozvíjanie vokálnych, rytmických zručností a návykov detí. V činnosti poradných orgánov neboli zaznamenané zistenia riaditeľky z kontroly VVČ so zacielením na HG detí.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov nebol konkrétne smerovaný k podpore plnenia cieľov súvisiacich s HV. Prostredie MŠ a materiálno-technické vybavenie melodickými a rytmickými hudobnými nástrojmi podporovali spevácke, hudobno-pohybové a dramatické realizovanie sa detí.

V integrovaných hudobných činnostiach s efektívnymi stratégiami, metódami a formami vytvárali učiteľky podmienky pre rozvoj HG detí. Účelné využívanie rytmických nástrojov a aj hra učiteľky na hudobný nástroj, prispeli k získavaniu hudobných poznatkov a speváckych skúseností detí. Demonštrované rytmické činnosti, hudobno-dramatické a tanečné prvky, pohyby vyjadrovali charakter detských piesní. Vytvorené príležitosti na spájanie hudby s pohybom mali pozitívny dopad na rozvíjanie sluchovo-motorických schopností a pohybových reakcií detí. Pozitívom edukačnej aktivity pri nácviku piesne bolo dodržanie metodického postupu a využitie notovej osnovy i hudobného nástroja, čím sa zabezpečil rozvoj vokálnych zručností. Zlepšenie si vyžaduje stimulácia k rozvoju sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

SILNÉ STRÁNKY

- integrácia činností s hudobným zameraním do edukačného procesu,
- prezentovanie osvojených hudobných schopností.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- realizovanie kontrolnej a hospitačnej činnosti smerom k rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí,
- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti detí,
- podporovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- rozvíjať sebahodnotiace zručnosti u detí,
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť na hodnotenie a sebareflexiu v oblasti rozvíjania HG detí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP „Farebný svet“,
2. školský poriadok,
3. plán aktivít školy vrátane plánu kontroly VVČ,
4. ročný plán vnútornej kontroly školy, hodnotenie detí a zamestnancov,
5. triedna kniha,
6. štruktúra kariérových pozícií, plán profesijného rozvoja,
7. doklady o vzdelaní, certifikáty.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Melánia Dubínyová

Dňa: 21. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Zuzana Berešová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 04. 05. 2022 v Brezne:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová,

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Zuzana Berešová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Zuzana Berešová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti